

(3. évfolyam_ Magyar nyelv és irodalom _ nyelvtan)

Szónapsugár

A struktúra általános leírása:

A csapat tagjai egyenlő számú szókétyát húznak a lefordított pakliból. Ezek a szókétyák lesznek a „nap” sugarai. A „nap” lehet egy szereplő, egy fogalom, egy helyszín... Az a gyerekek feladata, hogy a szókétyák közül tegyék a „nap” korongja mellé sugarakként azokat a szókétyákat, amelyek valamiért illenek hozzá, hozzátartoznak. Persze a pakliba nem csak a központi fogalomhoz („napkorong”) illő kétyákat tehetünk, hanem néhány nem odaillőt is. Ezeket a válogatás során egy elkülönített helyre kell tenniük a csapat tagoknak a csapat asztalán. Jelre indul a munka. Kb. 2 percig némán dolgozik mindenki, megpróbálja a kapott szókétyáit a helyükre tenni. Egymással nem beszélhetnek, nem javíthatják egymás döntését.

/ Időkitöltő feladat: ha nagyon hamar készen vannak: némán olvassák el a társak letett lapocskáját, gondolkozzanak, szerintük helyes-e a megoldás, de ne nyúljanak hozzá! /

Ha letelt az idő, jöhet a kupactanács, ilyenkor lehet indokolni, illetve áthelyezni közös döntéssel a szókétyákat. Ha volt olyan kétya, ami egyik helyre sem illik, azokat is ilyenkor kell átnézni.

Eszközök: szó- vagy mondat csíkok, „napkorong”.

2. feladat (szó/ mondatnapsugár_ A felszólító mondat felismerésének gyakorlása)

Előkészítés: A csapatok megkapják a mondatcsíkokat és a „napkorongot”. (Óra előtt ki is oszthatjuk a lapokat a gyerekeknek, tapasztalatom szerint szívesen kinyírják helyettünk az anyagot.) Összesen 14 csík van. Ha nem szeretnék időkitöltő feladatnak mást is adni, akkor célszerű azt kérni a gyerekektől, hogy (4 fős csapat esetén) mindenki húzzon 3-3 csíkot, a maradék pedig időkitöltő lesz azoknak, akik a saját csíkjaikkal hamarabb végeznek.

1. önálló munka (A tanító jelére kezdődik és arra is fejeződik be. Célszerű megadni, mennyi percet terveztünk erre a feladatra. Pl. 3 perc):

A feladat az, hogy mindenki olvassa el az ő csíkjain levő mondatokat, döntse el róla, hogy tartalma szerint felszólító-e a mondat! Ha igen, akkor helyezze el a csíkot a napkoronghoz úgy, mintha a csík egy napsugár lenne. Ha nem felszólító, akkor tegye a „kukába”. (Ez az a hely, amiben a csapat tagjai megegyeznek, hogy oda teszik a nem felszólító mondatokat.)

Időkitöltőként vegyenek a gyerekek a ki nem osztott csíkokból, vagy ha az is elfogyott, akkor némán olvasgassák a társaik által letett csíkokon található mondatokat. Ebben a fázisban a társak csíkjaihoz tilos még nyúlni.

2. Kupactanács

Mindenki egymás után felolvassa azokat a mondatokat, amiket a koronghoz helyezett, a társak ellenőriznek, esetleg javítanak, a letett csíkokat most lehet áthelyezni, ha a csapat tagjai szerint rossz helyen voltak. Ezután a „kuka” ellenőrzése következik, hiszen előfordulhat, hogy valaki hibásan oda tette a feladatnak megfelelő mondatot. A társak munkájának elismerése vagy javítása után lehet, hogy marad idő időkitöltőre. Ez lehet egyszerűen az is, hogy gyakorolják a helyesnek ítélt mondatok olvasását, de kitalálhatunk mást is. Pl. „Alkoss az egyik letett mondathoz egy másik mondatot, ami kapcsolódik hozzá!” A mondataidat elmondhatod a csapattársaidnak. (Tapasztalataim szerint elég gyorsan szoktak végezni a gyerekek, így nem érdemes hosszabb időkitöltővel készülni.)

3. Közös ellenőrzés, értékelés

(Idő hiányában elég csak a „kuka” tartalmát ellenőrizni.)

Mondatnapsugár

Menjetek át a zebrán	Készüljetek a pénteki tökfaragásra
Vegyétek elő a könyveteket	Ti se igyatok hideg vizet
Pannika se másszon fel a fára	Tegyéél friss vizet az edénybe
Ne húzzátok el az időt	Dicsérjétek meg egymást
Hol volt a tolltartód	Nem tudtam kimenni eléd az állomásra
De jó lenne ebédelni	Hű, de meleg van
Pannika az ölemben dorombolt	Voltatok-e tegnap színházban

